

DE NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS- PRIJS
Voor de Stad... 12.
Franco per post... 14.

DICHTER VERUM IN VETAT?
— HORATIUS.
(Verschijnende driemaal in de week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIE:
15 cents de regel
behalve 35 cents eerste

TURKIJE.

van Tripoli, die op 17 Junij van 1843 eenigen tijd geleden te Gerbi aangekomen en daar naar beken, (op het vasteland) aan de grenzen van Tripoli vertrokken, alwaar men versterkingen aanlegt.

Langs de geheele kust, te Media, Monastier, Sura enz. worden vestingwerken opgeworpen, en de noodige bevelen tot eene algemeene rigting zijn reeds uitgevaardigd.

Den grieksch koopvaardij-schip, van Tripoli te Gerbi aangekomen, heeft de tijding bevestigd eener ontschepping van 40000 turken in laatstgemelde stad, en de volgende dat nog meer troepen uit Konstantinopel verwacht werden.

Men weet dat de hoofden der turkische expeditie het plan hebben om het eiland Gerbi aan te vallen. Den 8 Julij was zulke nog niet geschied.

— Uit Trieste waartamen tijdingen van den 20 Julij.

Volgens brieven van Scutari, in Albanie, van den 19, van de Seraskier, ha aantienlijke versterkingen bekomen te hebben, den 11 op nieuw de bergbewoners van Jakowa aangevallen hebben. Deze zouden een langdurig en hardnekkig gevecht, gedwoogen zijn geworden terug te wijken. De Seraskier was den 17 nog te Jakowa, bezig met het nemen der noodige maatregelen, om mede opstanden te voorkomen, en den weg te herstellen van Jakowa naar Scutari, ten einde den doortocht der troepen van Scutari naar de pachaliks van Jakowa en Spiek gemakkelijker te maken.

Men zegt dat de Seraskier, in plaats van naar Scutari terug te keeren, met het zijne troepen naar Beanis zal begeven, alwaar men eene inrukking van Oostenrijken vreesch.

AMERIKA.

Men heeft tijdingen uit Mexico tot den 20 Junij, dat de poging tot omwenteling van den 7 Junij, heeft plaats in de stad de volmaakte rust en geene verdere beweging heeft plaats gehad. Het congres moest den 1 Julij buitengewoon vergaderen. De Senaat heeft over het tarief, maar, eenige wijzigingen gebragt, en de Kamer der afgevaardigden geroepen worden, om het op nieuw te onderzoeken. Men heeft algemeen dat de in 1842 vastgestelde regten verminderd zouden worden. De verheffing van den generaal Herrera tot het presidentschap, hetwelk hij thans ad interim bekleedt, wordt als zeker beschouwd.

De onvrede tusschen het Mexicaansche gouvernement en den Franschen ambassadeur geroepen, waren bij het afzenden der laatste berichten nog niet verheeld. Maar om eene vredebreuk met Frankrijk te voorkomen, was eene genoegdoening behoeft.

POLEN.

Het Russisch gouvernement heeft toegestemd in de oprichting van een poolsch nationaal catholiek college te Posen. Het zal op eene goede voet

ingerigt worden en dezelfde bezitten als de andere catholische faculteit te Posen. De meeste lessen in de poolse taal gebonden worden. De catholijken van het Groot-hertogdom Posen hebben deze weldaad te danken aan de herhaalde pogingen van aartsbisschop, mgr. Przylucki.

Daarentegen zijn de tijdingen uit het Russisch Polen bedroevend en onheilvoorspellend. Men verzekert, dat keizer Nicolaas, tijdens zijn laatste bezoek te Warschau onderscheidene bijeenkomsten met de poolse bisschoppen gehouden heeft. Het schijnt dat hij, door zijdelingsche maatregelen van hen eenige concessien wilde verkrijgen, welke als den eersten stap tot scheuring zouden beschouwd worden. Wij willen geloven dat hij daarin niet geslaagd is. Men heeft opgemerkt dat de keizer, gedurende dit laatste verblijf in de hoofdstad van het ongelukkige Polen, met een in het oog loopende vrees, door de catholijke bisschoppen omgeven in het publiek verscheen. Wil hij daardoor doen zien, dat hij in Polen, even als in Rusland over de Kerk heerscht?

De bisschoppen van Krakow, mgr. Lentowski, van Koenigsberg, mgr. Tomaszewski, en van Smolnitsch hebben bevel ontvangen zich naar St. Petersburg te begeven. Elk hunner heeft 15000 poolse guldens (f 4500) voor reiskosten ontvangen. Wat is het doel dier verhaaste reis? Men weet het niet, maar vrees dat het een nieuwen aanslag geldt tegen de onafhankelijkheid der roomsche Kerk; want de keizerlijke courant van St. Petersburg heeft verklaard, dat de autocraat besloten heeft Polen geheel met Rusland in te lijven, en alle onderscheid tusschen de twee volkeren uit te delgen.

SILESIE.

De strijd tusschen de protestanten van Silesie wordt steeds heviger. De rationalisten, veel grooter in getal, verklaren zich openlijk tegen de pietisten, onder welke benaming zij al degenen begripen, die Christus nog erkennen en aanbidden. In elk nummer geeft het dagblad van Silesie, de naamlijst van honderden menschen, die zich verzetten tegen de strekking der pietisten in de evangelische kerk. Het was ligt te vermoenen, dat de geloofsbelijdenis in drie artikelen van de zogenoemde kerkvergadering van Leipzig niet meer kracht zou terugwerken op de bronnen van het protestantsch ongelooft dan op de Catholijken.

OOSTERRIJK.

— Van de oostenrijksche turkische grenzen schrijft men van den 28 Julij.

De geheele bevolking is op den voet van oorlog. Zes oostenrijksche regementen met twaalf kanonnen bezetten de oevers van de Duna, bereid om het turkische kamp, dat tegen hen over staat aan de andere zijde der rivier, aan te vallen.

De oostenrijkers, gewoonlijk zoo zwatig, zijn thans moeielijk te bedwingen, zoodanig heeft de wreedheid der Bosniers hen verbitterd. Onlangs hebben die barbaren achttien Oostenrijkers gevat

die zich op turkisch grondgebied met het verjaardigingsdag van den 15 Julij 1843, en die achttien vrouwen en die achttien kinderen op zijn geestoken, welke zij op den oostenrijksche geplant hebben. Vele personen die zich om handelszaken naar die turkische gewesten begeven hadden, hebben geene nadere tijdingen aan hunne betrekkingen doen ge worden, en men denkt algemeen, dat zij omgekomen zijn. Na de ontmoeting van den 9 Julij hebben de Turken bloedige wraak genomen en den soldaten, die op het slagveld gebleven waren, het hoofd afgeslagen, om hetzelfde in zegenraal mond de legerplaats te dragen.

De Kroaten en Bosniers zijn meerendeels christenen geweest; ten gevolge eener reeds eenigen lang durende onderdrukking, onder de heerschappij der Turken, zijn zij nu meer en meer moslims geworden.

De oostenrijksche troepen werden aangevoerd door den luitenant veldmaarschalk von Daker. Het grondgebied zou reeds lang door dat leger ingenomen zijn; maar de opperbevelhebber wil niet handelen, alvorens bevelen te hebben ontvangen van Wenen, alwaar men de uitkomst verwacht van de onderhandelingen met de Porte aangeknoopt, om derzeiver instigting te erlangen, ten einde het turkisch grondgebied te bezetten: een verlot, dat Oostenrijk minder vraagt uit achtung voor de Porte, dan wel uit eerbied voor de vreemde staatkunde, welke de integriteit van het rijk der Osmanli's waarborgt.

ZWITSERLAND.

ZÜRICH, 5 Augustus. De landdag heeft zich gisteren met het vraagstuk betrekkelijk de jesuiten bezig gehouden. De bisschop men weet dat deze be raadslaging geene de minste verandering in den toestand des lands zal te weeg brengen, is het niet zonder belang de verlegen woordzigers van bevolkingen, die misschien weldra handgemeen zullen worden, naast elkander gezeten te zien.

Het kanton Lucern heeft de jesuiten geroepen om hun het beheer van een seminarie toe te laten. Het kanton Argau vraagt ten derde of vierden male dat de landdag een besluit zou nemen om de jesuiten te verwijderen. Heeft Lucern regt om de jesuiten te behouden? Heeft de landvergadering bevoegdheid om zoodanig besluit te nemen? Ziedaar de geteete vraag, zoodanig als zij in de maand Februarij behandeld is geworden, en thans op nieuw in om vraag is gebragt.

Bern, dan een hief hoofd staat der kantons, die jags op de jesuiten maken, zoo als men hier zegt, is vrij kort en getuigd geweest. De beramslagingszede het, had niets meer te leeren en kon de overtuiging ten de leten den kantons geene verandering meer aanbrenge; zij kan slechts strekken om de verbetering tusschen de partijen te vermeerderen, en Bern veldzucht hieraan niet medepilgig maken. De afgevaardigde van Bern is de heer Neuhaus, het hoofd der radicale partij in Zwitserland.

Lucern is even als Bern, kort en gemiddeld, weet, maar tevens standvastig. Het heeft de souvereiniteit van het kanton gehandhaafd en verklaard, dat indien de jesuiten de rust in Lucern stoorden, Lucern de vermaningen des landsvergadering niet zou afwachten, om er iets voor te doen.

De kleine kantons Uri, Schwyz, Unterwalden, alle van de bevolkenste partij, hebben met trotschheid gesproken. Schwyz herinnert zich nog altijd, dat het 't hoofd geboden heeft aan een fransch leger, door den generaal Bruns aangevoerd.

Argau is, zoo zich ligt laat gevoelen, het hevigst geweest. Solothurn, dat voor Argau had gesproken, en met hetzelfde stemt, had reeds aan de heraadelingen eene hartstogtelijke houding gegeven.

De afgevaardigde van Walliserland, de heer de Courten, heeft de jesuiten met zijne gewone warmte en openhartigheid verdedigd.

Voor Walliserland had men Freiburg gehoord, wiens stemming bekend is.

Waadts is meer hevig dan welsprekend; en heeft zich doen hooren door den ultra-radicalen afgevaardigde Druey.

In de zitting van den 5 is de beraadslaging afgebroken. Ziehier de stemming, waarmede de zitting gesloten is. Om de zaak ter zijde te leggen, als niet tot de bevoegdheid der vergadering behorende 8 en twee halve stenden. Om de zaak als eene federale kwestie te beschouwen 10½ stenden. Om Lucern dringend, doch in der minne uit te noodigen van de jesuiten af te zien, uit aanmerking van deszelfs stelling tegen over het Verbond 1. Om de kantons Schwyz, Freiburg en Walliserland uit te noodigen, insgelijks van de jesuiten af te zien 5½. Om de jesuiten door eene federale maatregel te verwijderen 8½. Onder welken vorm zij zich ook in Zwitserland mogten vertoonen 4½; des noods met geweld 1. Om den verderen toegang der jesuiten in de kantons te beletten 10½; onder welken vorm zij zich ook mogten voordoen 6½.

De generaal Sonnenberg heeft Lucern verlaten, om naar Napels terug te keeren. Men weet dat deze generaal in dienst is van den koning der Beide-Siciliën.

In de *Federal* van Geneve leest men: Wij hebben voor ons liggen drie spotprenten, te Bern uitgegeven, over den dood van den heer Leu. Het hart walgt op het gezicht van zulke schandelijkheden. Een dezer spotprenten, getiteld »*Leu's Hemelhart*» stelt dezen ongelukkigen man voor onder de gedaante van eenen leeuw (spedige woordenspel) door den duivel, met de kenteekenen van den Zaligmaker bekleed, op zijn bed neergeworpen en door andere duivels voortgesleept; terwijl een gedroptelijk wezen aan het hoofdeinde eene laaghartige beschimping uitdrukt en een ander monster op de viool speelt met een rooster en ijzeren hengel. Een woord, in een der hoeken van de prent geplaatst, schijnt nit te drukken dat nog andere Leu's zullen volgen.

ENGLAND.

LONDEN 6 augustus. De zitting van het Lagerhuis van gisteren was hoogst belangrijk. Lord John Russell heeft de werkzaamheden der zitting, die ten einde loopt, in oogenschouw genomen, niet, zoo als hij zeide, om het ministerie van onbekwaamheid te beschuldigen, maar om deszelfs aandacht en die der Kamer op de toekomst te vestigen. De redenaar heeft er evenwel op aangedrongen, dat de zitting menigen nuttigen maatregel had opgeleverd, waarvan de gevolgen allerwonderbaarlijkst zijn zullen, maar tevens verklaard, dat er nog veel voor het kabinet te doen overbleef, om het goede, dat het ondernomen had, te volmaken. Hij eindigde met de hoop te uiten, dat het ministerie, getrouw aan het voorbede der engelsche geschiedenis, zich zou beijveren, om, tijdens de afwezigheid der koningin, eenen raad van regering daer te stellen. Eindelijk heeft lord J. Russell eene speciale motie voorgedragen, strekkende

een overzigt op de zaken van de verzoeking werpen, bij het Parlement ingediend gedurende deze zitting, met aanwijzing der verschillende lotgevallen, welke zij ondergaan hadden.

Sir J. Graham, lord Russell beantwoordde, reeds de aankunde van het kabinet verdedigd, vooral welerland bekeft, onder anderen heeft hij verklaard, dat het gouvernement het als hoogst noodzakelijk beschouwt, de gevestigde kerk in Ierland staande te houden. Het afgaan van dit beginsel, zeide hij, zou tot de omverperring van 's lands instellingen, zelve leiden. Na nog eenige redenaars gehoord te hebben, heeft de Kamer de motie van lord J. Russell aangenomen.

Vrijdag wordt op het paleis van Buckingham alhier een geheime Raad gehouden, in welken de kroonreede, die de Koningin bij de prerogatie van het Parlement zal uitspreken, aan hare goedkeuring onderworpen moet worden. H. M. en prins Albert worden morgen namiddag, in deze hoofdstad terug verwacht.

Denkelijk schepen de Koningin en haar Gemaal zich aanstaanden zaterdag, laat in den avond, na de sluiting van het Parlement, aan boord van het naar hen genoemd jagt, te Woolwich naar Antwerpen in.

Gisteren morgen tegen half tien ure begaf zich Z. M. den koning der Nederlanden, gedeeltelijk langs den spoorweg, naar Gosport. Inmiddels hadden koningin Victoria en prins Albert het eiland Wight, aan boord der stoomboot *Fairy*, verlaten, en wachtten in de haven van Portsmouth den Koning af die zich, met zijn gevolg, terstond op die stoomboot begaf, en het Vorstelijke Paar naar Osbornehouse vergezeld. De Doornlichtige Personen verlieten het dek gedurende den overtocht niet, maar beantwoordden de bewijzen van vreugde en eerbied, hun van alle schepen die zij voorbij voeren gegeven, met herhaalde buigingen.

Na een hartelijk afscheid van de Koningin te hebben genomen, koerde Z. M. omstreeks vier ure naar Portsmouth terug, tot waar prins Albert hem nigelijde deed. Voor zeven ure was Hij in zijn hôtél te Londen wedergekeerd. Hij woonde verder een diner bij graaf Delawarr bij, en begaf zich van daar, met de meerderheid van het gezelschap, naar de italiaansche opera.

Het vertrek des Konings naar zijne Staten is op vrijdag namiddag bepaald. Hij zal zich aldan te Woolwich inschepen.

Een berigt van den lord Kamerheer, door het dagblad van Londen bekend gemaakt, behelst de officiële verduyging van het Parlement tegen den 9 augustus.

IRLAND.

In de vergadering van het repealgenootschap van den 4 augustus is voorlezing gedaan van eenen brief van O'Connell, waarin de bevrijder op de noodzakelijkheid aandringt van bij de aanstaande verkiezingen voor het Parlement ten minste 60 leden van het repealgenootschap te benoemen. Daarna vermaant O'Connell de repealers om zich van elke handeling van geweld of wederstand te onthouden, tegen eene vertooning, welke de orangisten op den 12 augustus beraamd hebben.

SPANJE.

MADRID 1 Augustus. De *Clamor Publico* meldt de gevangenneming van den generaal Crespo en zijne overbrenging naar de kazerne van het regiment van Gallicip, waar hij buiten toegang geschild was. Deze generaal was tweede opperbevelhebber van Manilla onder den generaal Alcañiz. Een bataillons-commandant en een kapitein zijn inageijks gevat en ter zelfder plaats opgesloten.

De Malagnische correspondent van den *Heraldo* schrijft aan dit dagblad dat de fiscoot, belast met de verduyging der personen, in de laatste maanden zwerfing betrokken, den doodstraf had geëischt tegen zeven der beschuldigten. Ook te Grenada

hadden arrestatiën plaats gehad, welke het onstand in betrekking scheenen te staan.

Volgens den *Castellano* zouden de Cortes tegen den 10 October bijeengeroepen en onmiddellijk daarna ontboden worden, om de verkiezingen voor de beide kamers volgens de nieuwste constitutie te doen plaats hebben.

De heer Mou houdt zich zonder ophouden met de regeling der schuld bezig, en ter beurze verhaalt men, dat hij eerstdaags zijn beraamd plan zal bekend maken.

De zending der spaansche Capucijner Paters maakt grooten voortgang in Mesopotamië. Een aantal Jacobijnen, Armenianen, schismatieken, ja zelfs muselmannen zweren hunne dwalingen af en omhelzen het catholieke geloof. De ijver, voorstandigheid en standvastigheid der eerwaardige spaansche paters is boven allen lof verheven. De *Catolico* deelt een uittreksel mede van een uitsgebreid verslag van pater Josephus van Burgos, apostolisch-prefect van Mesopotamië, gerigt aan Z. Em. den kardinaal Fransoni, prefect der *Propaganda*. Dit verslag is gedagteekend uit Orfa, hoofdplaats der zending, den 12 April.

FRANKRIJK.

De hertog en de hertogin van Nemours zijn den 5 augustus te Bordeaux aangekomen en op eene schitterende wijze ontvangen.

Het dagblad *L'Univers* deelt twee brieven uit New-York mede, betrekkelijk de godsdienstige aangelegenheden in de Vereenigde Staten van Amerika. In den eersten wordt het besluit der presbyteriaansche algemeene vergadering, in de latere berichten van ons vorig nummer medegedeeld, heroordeeld; in den tweeden worden de verblijdendste berichten gegeven over den voortgang en den toenemenden bloei onzer heilige godsdienst in dat werelddeel.

Hetzelfde dagblad behelst een correspondentie-artikel over de weigering op het stuk van godsdienst in Denemarken, hetwelk wij belangrijk genoeg achten, om in een volgend nummer aan onze lezers te worden medegedeeld.

Op de beurs te Parijs van den 6 Augustus was de koers der romeinsche renten 104 fr.

De fransche bladen zijn opgevuld met bijzonderheden omtrent den reeds door ons vermeldden tocht op de scheepswerf te Toulon. Volgens de nauwkeurigste berichten bedraagt de schade ongeveer 2½ millioen franken.

BRUSSEL.

BRUSSEL 9 augustus. De koning zal den 14 naar Duitschland afreizen; den 15 en 16 zal hij op Stolzenfels doorbrengen, en daarna zijne reis naar Coburg voortzetten.

Na het vertrek des konings en der koningin zullen de hertog van Brabant, de graven van Vlaanderen en de prinses Maria (de konings kinderen) naar het kasteel van Ardenne vertrekken, over hetwelk H. M. uit Coburg zullen terugkeeren.

NEDERLAND.

'S BOSCH, den 10 Augustus. Wij hebben reeds medegedeeld hetgeen wij hier en daar aantreffen omtrent de vermoedelijke oorzaak der kwaal, welke dit jaar allereerste de aardappelen aanvalt, en zoo veel bezorgdheid verwekt. Van een vriendelijke hand ontvangen wij uit onze provincie eenige inlichtingen deswege, welke men niet op herhaalde waarnemingen gegruond te zijn, en die wij daarom ook aan onze lezers bekend maken. De oorzaak der ziekte zou volgens onzen correspondent, gelegen zijn in eenen druif, die des nachts op de aarde nederviel en de verrotting aan de lossa plantten, waaronder vooral de aardappelen behooren, mededeelt. Onze correspondent verklaart, dat bij hem bekende melochen in den vroege ochtend de planten besocht hebben gevonden met een stof, welke veel van meelstof had. De bladen nu slurpen deze stof in en daaruit ontstaat eene besmetting, welke zich

snel aan de geheele plant mededeelt. Dat de vaste planten hierdoor niet of minder lijden door zich zeer begrijpelijk voor. Een nader bewijs van deze oorzaak wordt gevonden in de wilgeboomen en snijboomen welke insgelijks tot de zeer lisse planten behooren en waaraan dezelfde verschijnselen worden waargenomen. Tegen hetgeen wij in ons vorig nummer, volgens het betoeren van eenen belgischen deskundige, aanvoerden, dat de kwaal zou ontstaan uit den ouderdom der aardappelen, en dat alleen door karamzoning zou te verhelpen zijn, merkt onze correspondent op, dat aardappelen die slechts vier jaren productie tellen, evenmin verschoond blijven dan al de anderen. Ofschoon onze correspondent deze inlichtingen slechts als zoodanig mededeelt, vermoeden wij dezelve echter niet te mogen achterhouden, opdat door eene verzameling van waarnemingen en van gegronde gissingen de ware oorzaak der kwaal ontdekt worde en de verdere verbreiding van het kwaal te worden voorkomen kan gegaan.

Heden namiddag had aan de kazerne der lanciers affier een droevig ongeluk plaats. Een wachtmeester van dat korps, V., vermaakte zich met zijne kameraden met een pistool. Terwijl hij met het zwaard van het schijnt buiten zijn weten geladen was, ontstond een beweging maakte, ging het af, en de ongelukkige werd zoodanig in de borst getroffen, dat hij levenloos nederzeeg.

Heden morgen ten 10 ure arriveerde Z. M. de Koning te Hellevoetsluis, met eenen overtocht van 16 1/2 uur, met het stoomschip *Cycloos* van Woolwich, en werd een saluut begroet door Zr. Ms. overlegsbrik *Courier*. Z. M. ging onmiddellijk over op het stoomjagt *de Leeuw*, waarmede H. D. de reis naar Rotterdam voortzette. Omstreeks half twee ure is Z. M. te Rotterdam gearriveerd en onmiddellijk naar 's Hage vertrokken.

In het *Dagblad van 's Gravenhage* leest men het volgende:

De ziekte welke zich, in onderscheidene streken van ons vaderland, onder de te veld staande aardappelen heeft geopenbaard, is ook op sommige plaatsen dezer provincie opgemerkt. Naar het gevoelen van een kundig landbouwer, schijnt men het daarvoor te mogen houden, dat deze ziekte wordt veroorzaakt door den konigsdauw, die op de bladeren der aardappelen is gevallen en ze doet sterven, welks evenwel op de stronken niet die ongelukkige uitwerking schijnt te hebben, daar deze nog nieuwe uitgroeiing voortbrengen, die dagelijks vermeerderen en, naar het zich laat aanzien, binnen korten tijd een groen zullen geven, waarna het gevolg zou zijn dat aardappelen later rijp worden, en daar er voor de plant nieuwe groeiing noodig is, waarschijnlijk kleiner vat stuk zullen blijven; zijnde het getal aan de stronken aanwezig goed bevonden.

Wij hopen dat dit vermoeden zich zal bevestigen, en hebben gemacht het bovenstaande ons van goedvinden gegeven berigt, tot geruststelling van het belang van de boeren openen.

De redacteur van den *Ooyevaar*, uitgegeven wordende bij du Mee (P. A. de Haas) is alnu naar de openbare terechtzitting van de rechtbank alhier verwezen, om op den 15 dezer terecht te staan ter zake van hoon en laster jegens Z. M. Koning Willem II, en (volgens den *'s Gravenh. Nieuwsbode*) ook ter zake van laater jegens wijlen den Koning Willem Frederik Graaf van Nassau.

Men vernemt ook dat de redacteurs van den *Ooyevaar* en de *Ooyevaar* voor den zector-kommissaris zijn verschenen, ter zake van plaats gehad hebbende verschikkingen en lasterlijke aantijgingen onderling.

De ingezetenen van Dusseldorp hebben bij een verzoek, aan den koning van Pruisen aan-

geboden, den aanleg gevraagd van eenen spoorweg, welke deze stad aan de hollandsche linie, bij Sittard, zou vereenigen. De ondergang van den handel van Dusseldorp, welke geheel op Keulen overgaat, door den aanleg der rijns-belgische spoorwegen, is een der redenen tot ondersteuning van dit verzoek. Volgens het *Februale dagblad* zou de Lucernische politie op het spoor zijn van den moordenaar van den heer Leu, maar het oogenblik is nog niet gekomen, om zulks aan den dag te brengen.

De *Lucerner Staats-Courant* behelst de volgende verklaring:

« Binnen kort zullen wij met de meeste klantheit, ketijheid, door een officieel verdrag bewijzen, dat de dood van den heer Leu veroorzaakt is door eenen moord, en tevens het stelligste bewijs leveren dat die moord de voorbedoelde daad is van de gunsthe radicale partij der vrijkorporen »

In het canton Uri is aan alle militairen, onder vane Hooge, verboden zich te verwijderen, en zij zijn gemaandacht zich gereed te houden om op het eerste teken op te rukken.

Koningin Victoria zal, naar juist der laatste ontvangene tijdingen, den 11 te Aken arriveren, en den volgenden dag naar het kasteel Brühl vertrekken. Den 14 zal H. M. met den Koning en de Koningin van Pruisen te Coblenz komen en er tot den 18 verblijven.

Het schijnt dat niettegenstaande al de daartegen ingebrachte verzoeken, de maarschalk Bugeaud bij zijn voornemen volhard, om den togt tegen Kabylie te doen. Men verzekert dat de maarschalk Soult, minister van oorlog, verklaard heeft zijn ontslag te nemen, ingeval die expeditie plaats had.

De *Quotidiens* heeft brieven uit Rome ontvangen, waanzit blijkt, dat de wijze, waarop het fransche ministerie de uitkomst der onderhandelingen over de jesuiten heeft bekend gemaakt, met de grootste verwondering en afkeuring, te Rome is bekend geworden. Wij zullen in ons volgend nummer die correspondentie in haar geheel mededeelen, welke de *Univers* zegt bevestigd te worden, door brieven, den 4 Augustus uit Rome aan dat dagblad geschreven.

De heer Nothomb, gewezen minister van binnenslandsche zaken in België, is naar Londen, als gevolmachtigd minister van België, naar Berlijn vertrokken.

Op den Antwerpsche markt heeft de rijst in weinige dagen eene vermeerdering van prijs ondergaan van meer dan 40 per cent.

Correspondentie.

Uit Grave is ons mededeeling gedaan eener aangename en schitterende feestviering, welke aldaar, in de Societeit « tot Nut en Vermaak » heeft plaats gehad, ter gelegenheid van het ruim 50jarig lidmaatschap van den heer D. H. van Bochoff. Het feest werd gevierd op den 58sten verjaardag van het bestaan der Societeit. De jubilaris met zijne familie werd in optocht van zijne woning afgehaald, en na in het Societeits gebouw de ereplaats ingenomen te hebben, ontving hij, in eene hartelijke toespraak van den heer voorzitter, de welgemeendste gelukwenschen. Het feest werd met de meest gepaste vrolijkheid en broederlijke eensgezindheid gevierd en opgeluisterd door het voortreffelijk Hoornmuziek der bezetting, daartoe met de meeste bereidwilligheid afgestaan (eere zij hem!) door den HoogEdGezrengen Heer Lt. Kolonel de Villeneuve.

Mengelwerk.

De twee familie-portretten.

De graaf van Lisban, die bij het uitbarsten der omwenteling zijn vaderland had verlaten, had niettegenstaande de wetten, die elken banneling, welke het wagen durfde in zijn vaderland terug te keeren, met de doodstraf bedreigden, toegegeven aan het natuurlijke verlangen, om zijne haardsteden nogmaals weder te zien. Bij zijne terugkomst in Frankrijk vond hij zijne goederen in beslag genomen; zijn hoofd was op prijs gesteld en zijn leven werd door duizend gevaren bedreigd. Zijne oude vrienden zochten in de gevangenis en hij zelf wist niet waarheen zich veilig te begeven.

Eene maand lang gelukte het hem, aan de bloedgierige blikken der beulen te ontsnappen; doch

eindelijk werd zijn verblijf bekend en hij stond op het pant om het schavot te beklimmen, toen hij de wagt nam hij eenen geringen koopman in de straat Cleys, Hubert genaamd, welken hij niet kende, en op wiens mededeelingen hij geene andere aanspraak had, dan die der ongeluks. Deze was echter reeds veel vermoedend op het gemoed des koopmans. Hij nam den graaf met de edelste grootmoedigheid bij zich op, bereidde hem zelf, in een afgelegen huize zijner woning eene veilige plaats, ongeschikt voor de oogblikken der beulen, en zijne sobera maaltijden met hem en beddende hem met de kleinste voorkomenheid gedurende de acht maanden, welke onder deze droevige gevangenschap verliepen.

De beulen, ten laatste hunne woeden tegen elkander wendende, bevrijdden het volk van een juk, dat het den moed niet had gehad afgeschudde. Eene straal van regtvaardigheid schitterde, onder die omverwerping van alle beginselen van zedelijkheid, godsdienst, menschelijkheid en gezonde staatkunde. De graaf van Lisban verliet zijn gevangenis, met de uitdrukkingen van dien gevonden dankbaarheid jegens zijne weldoeners, betrok weder een schoon landgoed, dat hij, in de omstreken van Parijs bezat, en waarvan hij door een gelukkig toevoet niet was beroofd geworden. Bijna wekelijks onthaalde hij daar den goeden Hubert, zijne echtgenoot en de kleine Louise, zijne dochter. Hij plaatste ze bij zich aan zijne tafel, en nimmer de dienst, welke zij hem bewezen hadden, uit het oog verliezende, behandelde hij hen als zijne gelijken; uitgenomen echter wanneer een talrijk en schitterend gezelschap hem uit Parijs kwam bezoeken, dan behandelde hij hen met meer pligplegingen en eerbied, als of hij aan de overige gasten had willen zeggen: neemt het mij niet kwalijk, maar gij hebt mijn leven met gered.

De handel van den goeden Hubert bloeide sedert eenigen tijd. Louise werd groot en Hubert dacht er ernstig aan om haar uittehuwen aan den zoon van eenen koopman uit zijde buurt, een goeden jongen met een weinig fortuin, maar meer verstand, dan noodig was, om eenmaal rijk te worden. Dit huwelijk was sedert twee maanden in het hoofd der ouders, en sedert zes maanden in het hart van Louise vastgesteld; doch eens verschrikkelijke ramp deed het gelukskasteel eensklaps instorten.

De brave Hubert vertrouwde te veel op de braafheid van anderen; hij onderging zware verliezen en zag zich dre omsingeld door eenen hoop schuld-eischers, welke hij buiten magta was, te bevoordigen. Wel is waar, het huwelijk van Louise kon de verliezen der familie enigzins vergoeden, maar, helas! het huwelijksplan is afgebroken. Karel's vader, een voortreffelijke rekenaar, heeft geene waarde aan een gevoel dat niets opbrengt en wil er niet meer van hooren spreken. Het ware moeijelijk de wanhoop van Louise en Karel te beschrijven.

Te vergeefs ziet Hubert om naar hulpmiddelen, om uit dien benaelden toestand te geraken. Zijne vrienden zijn of zelve arm of verlaten hem; de graaf van Lisban alleen blijft hem overig, en de graaf is juist de eenige, tot wien de goede Hubert zich, in eene zoo grievende ramp, niet wil wenden. De gedachte om bij hem om hulp te vragen is evenwel in den geest van mejufvrouw Hubert opgekomen, en zij spreekt er haren man over:

- Wij hebben hem groote diensten bewezen, zegt zij.
- Reden te meer, om niets van hem te vragen, antwoordt Hubert.
- Wij hebben hem het leven gered.
- Zoo veel te beter voor ons!
- Hij is een edelmoedig mensch.
- Daarvan mogen wij geen misbruik maken.
- Hij is kiesch.
- Wij moeten het zijn even als hij.
- Ik ben zeker dat hij ons te hulp zal komen, indien hij onze toestand kent.
- Dit geloof ik gaarne. Maar zoo hij eens een de overige menschen gelijk ware. Welk een droefnederig voor mij! Door een onverschillen stap zou ik alles wat mij nog overblijft, de vrucht van het weinige goede, dat ik gedaan heb, verliezen.
- Mejufvrouw Hubert wilde nog antwoorden, doch haar man hervat met een ernstig geslacht.
- Laat ons daar niet meer over spreken, vrouwe! Ik wil dat de graaf niet ons ongeluk ontbarend blijve, en verbied u hem te schrijven.
- De goede mejufvrouw Hubert, gewoon de beulen

van haren man te eerbiedigen, zwijgt en weent. Maar Louise had geen woord gesproken, en trekt zich dus dit verbod niet aan. Ik geloof, zoo dacht zij, dat vader ongelijk heeft. Zijne kieschheid zweemt naar hoogmoed. Is het niet natuurlijk, wanneer men ongelukkig is, zich te wenden tot de genen, welke men eerst heeft geholpen? Mag het heeten: hen de bewezen weldaden verwijten, wanneer men hun het middel aanbiedt om hunne erkentelijkheid te bewijzen? Zwijgen is hen beleedigen, aan ondanke gelooven. Neen, de heer van Lisban verdient de strenge handelswijze mijns vaders niet. Ik zal hem in het geheim schrijven.

Zij gaat naar hare kamer en schrijft hem den volgende brief:

Uwe vrienden, mijnheer, zijn op het punt om tot armoede te vervallen. Eene reeks van onvoorziene verliezen hebben hun in een oogenblik de vruchten hunner langdurige spaarzaamheid doen verliezen. Binnen veertien dagen zullen wij wijkeltje en ons huistaad in het openbaar op regterlijk gezag verkocht worden. Gij zijt onze eenige toevlucht, en evenwel wil mijn vader uwe hulp niet inroepen, als of het weinig goed, dat wij u bewezen hebben, u het recht ontneemt, van ongelukkigen bij te staan. Wat mij betreft, mijnheer, ik zal zoo onregtvaardig niet zijn, u te berooven van een genot, een hart als het uwe waardig. Ik ken den hoogmoed niet, wanneer ik voor mijne ouders de hulp der vriendschap moet inroepen, en ik houd mij overtuigd, dat uwe kieschheid recht zal doen wedervaren aan de gevoelens van

Louise Hubert

Louise, niet twijfelende aan de dankbaarheid en edelmoedigheid van den graaf van Lisban, geeft zich over aan de blijde hoop, van weldra het kleine vermogen hare vaders hersteld te zien, en aan het vooruitzicht, dat alle hinderpalen tot haar huwelijk zullen uit den weg geruimd worden.

Veertien dagen zijn echter verloop en Louise heeft nog niets van den graaf van Lisban vernomen. Al hare hoop is vervlogen.

Helaas! roept zij in de eenzaamheid uit, men mag dus op niemand meer rekenen!

De schuldeischers van den armen Hubert gingen hem geen rust. Reeds hebben zij votinis tegen hem bekomen en al zijn huistaad wordt op regterlijk gezag geveild. Zijn winkeltje is opgevuld met ledigkoopers, die op alle vertooningen uitgaan, en met grijpogels, die op alles, zelfs op den rampspoed speculeren. De deurwaarders brengen al het huisraad van het arme huizegen, ten verkoop, terwijl de ongelukkigen, zich ter zijde verborgende, met eenen droevigen blik op dat toneel van vervoesting staren.

Reeds is bijna alles verkocht, toen een der deurwaarders, twee portretten ontdekkende, die aan weerszijde van den schoorsteen hingen, ze wegneemt en den koopers en nieuwsgierigen voorhoudt. Het zijn de afbeeldingen van den goeden Hubert en van zijn vrouw. Hij had dezelve doen vervaardigen te de eerste dagen van hun huwelijk; gelukkige dagen, waarin het hart zich niet vergenoegt met hetgeen hij bezit, maar het beeld daarvan nog zoekt te vermenigvuldigen. Bij het zien der portretten wordt een hoogst opweelvogelijk gelach gehoord.

De ouderwetsche kleeding der echteelingen wekt de vrolijkheid der omstanders op; zij bedenken niet, dat de ongelukkigen daar bij staan en weenen.

Een der lagchers biedt eenen spotprijs en de portretten zouden hem toegewezen worden; toen, tot zijne groote teleurstelling een, in die wijk overbekende schilder uitroept:

— Tien duizend franken de twee portretten!

— Twintig duizend! roept een tweede met natuur-

— Dertig duizend!

— Veertig duizend!

Hier houdt het bieden op en de portretten worden den laatsten ter hand gesteld, tegen de betaling van 40,000 franken.

Hubert, zijne vrouw en zijn dochter staan dat dit een nieuwe baan voor de omstanders staat verbaasd op; maar de schilders, welke portretten toegewezen waren, het het woord en zeggen:

— Gij onhandigen! Gij spijt niet hetgeen, waar van gij de waarde niet kent. Weet dat deze portretten vervaardigd zijn door een vervaardigd schilder, wiens werken een zeldzaam zijn en die niet meer in leven is. Het is een zeldzaamheid, die niet meer in leven is. Dit onhandige verwijden bij zijden, de twee gesel-

terstukken, waarvan hij koper geworden was, met zich voerende.

Ziedaar nu Hubert tweemaal rijker, dan hij voor zijn ongeluk was; hij kan zijne schuldeischers voldoen en zijnen handel op eenen voordeeligen voet voortzetten. De vreugd die goede lieden is boven alle beschrijving; wie had kunnen denken, dat zich zulke groote schatten in hun huis bevonden? De beide portretten hadden hun in dien tijd twaalf franken het stuk gekost, en nog hadden zij de lijsten op den koop toe gehad.

— En toch, zei Hubert zijne vrouw aanzien, ik betreur het uwe nog!

— Ach! antwoordde deze, waren wij maar rijker geweest!

Louise deelde hartelijk in de blijdschap harer ouders; haar huwelijksplan kon weder aangeknoopt worden. Karels vader heeft zelfs reeds een bezoek bij zijne haren afgelegd. Het eerste onthaal was vrij koel, maar nog geene vele dagen, waren verloop en Louise's wenschen vervuld werden.

Des daags na de bruiloft zei Hubert aan zijne wederheft:

— Daar komt mij eene goede gedachte in! Het is reeds meer dan eene maand geleden, dat wij den goeden heer van Lisban niet bezocht en ook niets van hem vernomen hebben. Wij moeten hem eens verrassen. Laat ons in persoon een met het huwelijk onzer dochter bekend gaan maken; ik ken zijn hart, hij zal genoeg in ons geluk scheppen.

Mejufvrouw Hubert juicht dit denkbeeld toe. Louise werd rood; zij herinnert zich haren brief, zoo zonderling onbeantwoord gelaten. « Wat zullen wij daar gaan doen? dacht zij. Zal onze tegenwoordigheid voor hem niet een verwijt zijn der vergetelheid, waarin hij ons gelaten heeft? Hoe zal ik voor hem durven verschijnen? Wat een toestand! Welke verlegenheid! Zal hij mijne tegenwoordigheid kunnen duldend? Louise heeft mij beter geacht dan ik ben, zal hij denken, en nu weet Louise dat ik een ondanke ben!

Zij gebruikte al hare welsprekendheid om hare ouders van die reis terug te houden, maar daar zij niet durfde spreken van den brief, dien zij buiten haren weten en tegen den wif hare vaders geschreven had, vonden hare redenen geen ingang. Hubert en zijne vrouw stelden er vermaak in, om den heer van Lisban te gaan verrassen, en Louise is wel gedwongen hare ouders te volgen.

Het kleine huizegen bereikt weldra het landgoed van den graaf. Hubert vraagt om toegelaten te worden, en men zegt hem dat zij hem alleen in zijn kabinet zullen vinden. Hij gaat met zijne vrouw, zijne dochter en zijnen schoonzoons den trap op en zij dringen zonder moeite tot bij den heer van Lisban door, die hen niet af te verwijzen van genoege, doch met zekere verlegenheid ontvangt.

— Volgt mij in de zaal, mijne vrienden, zeg mij daar zullen wij beter op ons gemak zijn.

— Waarom? vroeg Hubert. Als men met menschen is, die men lief heeft, dankt mij dat het vertrek nimmer te klein is.

De graaf durft niet aandrigen. Hij vraagt Hubert naar zijne gezondheid, zijne zaken, en als of hij van niets wist, verwijt hij hem zijn lang weg-blijven.

— Hoe valt het? zei Louise bij zich zelve.

Hubert verhaalt zijne rampspoeden en ook, hoe hij door de twee portretten, nog rijker geworden is dan te voren.

Onder dit verhaal werd hij onwillekenrig zijne oogen naar den schoorsteen en roept eensklaps uit:

— Wat zie ik! Hemel! Ziedaar die portretten, het mijne en dat mijne vrouw!

En Louise en hare moeder, die afbeeldingen gezien hebbende, liggen voor de voeten van den graaf en besproeien zijne handen met hare tranen.

— Wat is dat vrienden, zei de graaf, waar zijn uwe gedachten?

— Ach! mijnheer. Welk eene kieschheid! welk eene edelmoedigheid! 40,000 franken te geven voor onze portretten!

— Maar, mijn waarde Hubert, niets is voorwaar eenvoudiger. Kon ik te veel betalen voor het beeld van hem, die zoo edelmoedig mijn leven waarden, om het mijne te redden? Dit geliefd beeld leeft altijd in mijn hart, en ik verlangde vurig het ook altijd onder mijne ogen te hebben, en dank zij uwen ik ben rijk genoeg om iets aan eenen inval te kunnen geven.

— Maar, mijnheer, de graaf, 40,000 franken, mijn goedkeuring rekent insidens niet,

toen gij mij weldoet; en gij wilt rekenen, nu u wedankeerig wil wel doen. Foei! dat is niet wel van u gedaan. Met mijn rekening te willen houden is mij doen gevoelen, dat ik u nog meer schuldig ben, dan ik u geef. Maar ik zie dan mijn kleine Louise, die bloest en de ogen nederstaat. Ik raad hare gedachte; zij beschuldigt mij. Ho! denkt zij voorzeker, hij kent ons ongeluk en draalde zoo lang om hulp te brengen! Hoe veel verdriet had hij ons niet kunnen besparen! Beste vrienden, toen ik uwen rampspoed vernam, was ik, om gewichtige zaken te Lyon, en lag daar door eene hevige jicht aan het bed gekwisterd. Ik heb jlings eenen jongen schilder, die tot mijne vrienden behoort, doen vertrekken. Hij komt, maakt afspraak met een der vermaardste schilders van de hoofdstad, en... Zool ik zie nu dat mijn kleine Louise glimlacht de vrede te gekloeken en ik wil dien bezegelen.

Met deze woorden nadert de graaf Louise en legt eenen kus op haar voorhoofd.

De familie Hubert bleef het huizegen dag bij den heer van Lisban door. Hij had de jongelieden der omliggende dorpen nitgenoodigd tot een feest, dat hij ter eere van Louise geven wilde. Des avonds liet hij zijn kasteel en tuinen verlichten. Het klein orkest, dit Parijs onthouden, plaatste zich op eene hoogte, onder schoone boomen, met afhangende gekleurde lampions, en hoodigde tot den landelijken dans uit. Tafels van allerlei ververschingen ruim voorzien, worden op de grasperken neder gezet en het feest wordt door een schitterend vuurwerk gesloten. Niels kan de vreugd van den graaf evenaren; hij was gelukkig in de vervulling van eenen pligt van dankbaarheid.

Advertentien

Een gehuwd persoon, sedert jaren **Organist** zijnde, en tevens bekwaam in het **Spelen** van **ZIEK** les geven op **PIANO** en in de **ZANG**, ook niet geheel onervaren in **VIOLSPELEN**, zag zich gaarne geplaatst bij eene **R. C. Gemeente**. Hij kan de meest voldoende be-wijzen van gedrag en bekwaamheid producteren. Adres onder lett. **A. W.** bij den Boekhandelaar **J. R. VAN ROSSUM**, te Utrecht, Drie-den, France.

OPENBAAR VERKOOPIING

In culte

Broek- en Heidegronden, te ST. OEDENRODE.

Het Plaatselijk Bestuur van St. Oedenrode, zal in het openbaar te koop aanbieden: ongeveer **180 bunders Broek- en Heidegronden**, binnen die Gemeente gelegen, en met in 128 perceelen en daarvan te zaam gestelde maaier's. De provisionele veiling zal op de perzelen plaats hebben op den 26, 27 en 28 Augustus 1845, telkens des morgens om 9 ure te beginnen, terwijl de finale toewijzing, onder nadere goedkeuring van **Hon. Gedeputeerde Staten**, veertien dagen later zal geschieden; ten huize en herberge van **Mejufv. de Wad J. VAN HOMBERGH**, te **St. Oedenrode**, telkens te beginnen 's nachts om 10 ure. Een gedeelte der goederen, ter grootte van een 64 bunders, veelal **WEILANDE**, door de heerlijkheid, die op het geveild wordt, door zeszelfe ligging en nitnuntende hoedanigheid van den grond, alle gelegenheid aan tot zeer voordeelige ontzetting. Na de verkochtingen kunnen verkregen worden bij den **Burgemeester** der genoemde Gemeente **VAN ROY**.

Went van Amsterdam.

Zaterdag 9 Augustus, ten vier ure. We st. 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Waterloolote in hem.

Den 9 Aug. 1845, al 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.